

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vsa leta 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vsa leta 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrate po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravištvu naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Reelno in solidno“.

I.

Bankerot duhovniške zavarovalnice »Unio Catholica« je v klerikalnem taboru prouzročil pravo paniko. V črnem taboru je sedaj nekako tako, kakor če stopi žandar v brlog sleparskih hazarderjev. Kakor ti sleparski hazarderji najprej luči ugasnejo, potem pa napravijo silen šum, da bi v tej občini zmešnjavi pograbil, kar je mogoče, ter odnesli pete, ravno tako dela v očigled bankrotu zavarovalnice »Unio Catholica« vesoljne klerikalstvo.

Največji strah vlada mej slovenskimi klerikalci in to je naravno, kajti usoda rečene zavarovalnice je taka, kakoršna je bila usoda banke »Slovenije« in kakršna bo usoda ne samo škofove zavarovalnice v Ljubljani, ampak sploh vse duhovniške gospodarske organizacije. Doselej je vsaka gospodarska organizacija na konfesionalni podlagi še v vsaki deželi doživela krah in tako bo tudi v naprej, ker zadobiva vse narodno-gospodarsko življenje čedalje obsežnejše dimenzije, tako da že državne meje več ne morejo zadrževati zunanjih uplivov, kaj se, da bi jih mogla zadrževati kaka konfesija.

Bankerot duhovniške zavarovalnice »Unio Catholica« je vso duhovniško gospodarsko organizacijo neizmerno kompromitiral. Pri tem zavodu se je pokazalo, kako malo zaupanja zasluži duhovščina v gospodarskih zadevah, kako brezvestna zna biti duhovščina v kupčijskih rečeh in kako grdo zlorablja celoverske svetinje v svrhu profita.

»Unio Catholica« je bila ustanovljena v svrhu, da »katoliške posestnike iztrga iz rok židovskih zavarovalnic«, a izkazalo se je, da še nikoli nobena židovska zavarovalnica ni tako postopala, kakor ta duhovniški zavod.

Zavarovalnica je bila osnovana kot zavod za katoličane. Slovesno so bili blagoslovljeni vsi prostori, po vseh pisarnah so visele svete podobe in gorele večne luči, na vsaki polici si čital »V božjem imenu« »V imenu Boga« itd., duhovniki so imeli v vodstvu prvo besedo, duhovniki so bili glavni zastopniki duhovniki so bili tudi akviziterji — gospodarili so pa tako, da je morala država ta zavod siloma razpustiti, da zavarovance obvaruje grozeče jim veljanske škode. Nič ni glede gospodarjenja v tem zavodu bolj značilno, kakor dejstvo da se vodstvo tega duhovniškega zavoda ni menilo niti za določbo društvenih pravil, da se morejo pri zavodu zavarovati samo katoličani. Zavarovalo je tudi vse polno židov, jih celo, kakor se je izkazalo pred sodiščem v Lvovu, poučevalo in nagovarjalo, naj se izdajo kot katoličani, a če je tak nesrečnejši pogorel, mu niso ničesar plačali, češ, ti si žid in bi se torej ne bil smel pri nas zavarovati!

Klerikalno časopisje, zlasti pri nas na Slovenskem, se trudi na vse načine, da bi po množnosti paraliziralo grozni udarec, ki je z bankrotom rečene zavarovalnice zadal vso klerikalno gospodarsko organizacijo. Posebno hoče javno mnenje zapeljati glede vzrokov, ki so rodili razpust te zavarovalnice. Dan na dan dopoveduje klerikalno časopisje v vseh varijacijah svojim »bravcem«, da »Unio Catholica« ni propadla vsled kake nepravilnosti v vodstvu, nego samo vsled nepoštenosti nekaterih njenih agentov in nekih okoliščin, katerih vodstvo ni krivo. »Slovenec« se je celo povzpел do trditve, da se je vse reelno in solidno vodilo. Toda to je samo varanje občinstva, kajti dokazana resnica je, da je bila »Unio Catholica« razpuščena prav vsled sleparskih manipulacij njenega vodstva.

Dokaz za to daje razpustni dekret c. kr. nižjeavstrijskega namestništva z dne 26. dec. 1891 št. 120.602.

V tem dekretu, — ki se v utemeljevanje razpusta vzajemne zavarovalnice »Unio Catholica« sklicuje na § 24. lit. b in d ter na § 25. cesarskega patenta z dne 26. novembra 1852 drž. zakonika št. 253 — so sploh manipulacije te duhovniške zavarovalnice tako dobro pojasnjene in vzroki propada tako jasno predloženi, da hočemo najvažnejši del utemeljevanja v doslovnem prevodu priobčiti. Iz te uradne listine spozna potem občinstvo, kaj imenuje »Slovenec« reelno in solidno in se prepriča, da ima »Slovenec« o solidnosti in reelnosti približno ravno tiste nazore, kakor sloveči Simon Held, ki je svojo solidno in reelno karijero končal na novomeških vešalah.

V Ljubljani, 9. januarja. K položaju.

Vsi deželni zbori so svoje kratko zasedanje končali. Včeraj je imel proračunski odsek drž. zbora svojo prvo sejo. Med sejami tega odseka se bodo vršila predpogajanja glede nemško-čeških spravniških konferenc. Od teh predpogajanj je odvisno, ali se bodo sploh vršile konference. Državni zbor se snide vsaj teden dni kasneje kot je bilo določeno spočetka. Torej se snide plenum po 20. t. m. Veliko važnost se polaga na izjavo češkonemškega veleposestništva, v čegar imenu sta govorila grof Thun in princ Schwarzenberg jako pomirljivo in spravljubno. »Montagsprese« je polna upanja, da se sprava doseže, toda bivši državnozbornski podpredsednik Prade se je izrazil nasprotno ter dejal, da ostanejo vsa pravna pogajanja brez uspeha. Vsa akcija vlade v tem oziru je le predpriprava za uvedbo absolutizma, ki seveda ne bo dolgotrajen. Glavno bolezen, ki povzroča neprestano krizo v Cislitvaniji, je imenoval Prade nagodbo z Ogrsko in zahteval, da se glede nagodbe izvrše večje reforme.

Aneksija Bosne in Hercegovine.

Različni listi so poročali, da misli Avstro-Ogrska v kratkem anektirati Bosno

in Hercegovino. »Fremdenblatt«, glasilo grofa Goluchowskega, je to vest demental, in sedaj so tudi carigradski uradni listi dementalni tak namen avstro-ogrsko vlade ter zatrjujejo, da ostane vse pri starem, ker vztraja avstro-ogrška vlada na stališču, da se vzdrži »status quo«. Carigradska vlada konstatuje, da vlada glede Bosne in Hercegovine med obema ministrstvom popolna sloga.

Konec zmešnjave na Kitajskem.

Kitajski dvor, cesarica-vdova, cesar, vlada in vsi principi so se vrnili po dolgem času v Pekin. Znano je, da je kitajski dvor pobegnil pred inozemskimi četami med minolo vojno iz Pekina ter se potikal po raznih manjših mestih severne Kitajske. Dasiravno je mir že davno sklenjen in je na Kitajskem zopet red, se vendar cesarica-vdova doslej ni upala v svojo prestolico. 6. in 7. t. m. pa se je kitajski dvor vrnil in se nastanil v svojih, med tem zopet popravljenih palačah. Listi poročajo, da ima sedaj mladi cesar večji vpliv, da je cesarica-vdova bolehnata in ponižna ter da so dobrodelne posledice minole vojne že danes očitne.

Vojna v Južni Afriki.

»Standard« poroča iz Pretorije, da je Dewet ukazal svojim podpoveljnikom, naj z vsemi sredstvi preprečajo, da bi se blockhiše še nadalje gradile. Nadejati se je zato novih bojov. O angleških blockhišah poroča »Nieuwe Rotterd«, da imajo posadke hudo službo, večkrat nič, ali pa nevžitno hrano. Hrano dovažajo oklopni vlaki ter jo mečejo z vagonov. Buri pa streljajo na angleške vojake, ki to hrano pobirajo ter so že mnogo Angležev pri tem postrelili. Posadke večkrat obolé ter niso baje za vojevanje sploh več porabne. Krügerju so se sporočile še sledeče, doslej zamolčane bitke in praske z Buri: Koncem novembra je Beyer zasedel Rustenburg, pri Onde Muur v Kaplandiji se je vršil 27. novembra boj, takisto 13. dec. pri Witpoortu zahodno Klerksdorp v Transvaalu, 15. decembra pri Jamestownu

LISTEK.

Jack razparalec.

Ruski spisal Sarmatov.

Oh, gospodje, ničesar ne more biti hujšega, nego je jeza zale ženske! In nihče ne more biti nesrečnejši, nego oni, kdor navali nase bodisi zaslužen ali nezaslužen to jezo! Nadzemeljska stvarica se v tem hipu spreminja v furijo! Nežne, modre oči, v katerih se je kakor v globokem, brezmejnem nebu utapljaj vaš pogled, iskajoč svoje božanstvo — zagore v ognju sovraštva, mečejo iskre ter vas palijo. Čarobni, zvokom harfe podobni glasek, ki vas je omamljal z izpovedjo ljubezni in sočutja — vrešči kakor počen klarinet ter vam reže ušesa! Drobná, atlasova ročica, ki vam je nežno gladila brado, se stiska v pest ter se začenja tako nekako kretati, da ne napoveduje nič dobrega... Kaj vam je početi? Zbežati, zbežati na najramotnejši način, to je še najbolje. Vsekakor pa vam furija sledi za petami. Pozabivši, da je v »negligé«, nepočesana, da ima na nogah samo lahke atlasove cipelice, drvi za vami v kabinet, od ondov v salon, potem v prednjo sobo ter kriči, kakor bi jo davil:

»Torej mi nočeš napraviti niti tega

malega veselja? Ti nočeš žrtvovati bednih sto rubljev za jubilej Rubinstejna? Ti ne priznavaš zasluga tega velikega skladatelja in godca?... Ti si barbar, neizobraženec, medved!...

»Dovoli, dovoli, moj angelj«, se brani kolikor morem, »spoštujem Rubinstejna!... Jaz ga spoštujem... Pripravljen sem, razglasiti povsod, da je to genij, toda sodi sama... sto rubljev!...«

»Ničesar nočem vedeti!« kriči angelj, »sto rubljev, ali pa si ne drzni mi več pokazati svojega nosu. Nikdar več, ali čuješ, nikdar!«

»Dobro, dobro, saj že grem«, momljam skozi brke, zapenjajoč si suknjo in iskajoč kučmo, »proč pojdem, ker si razburjena — saj se kmalo zopet pomiriš. Premisli to, pa spoznaš, da tako tja...«

»Ne pomirim se nikdar! Razburjena sem zmirom, vrešči kakor počen klarinet;« kvartati, to ne pomeni ničesar, toda kadar prosim jaz za vinar v povzdigo godbe v Rusiji... pa milostljivi gospod beži proč! — Poberi se! Naj bi te več ne bilo tukaj! Ne želim si videti več niti tvojega rudečega nosu, niti tvojih odurnih zalizcev. Fej! —

»Dobro, dobro!« jeclam, boreč se s kljuko pri vratih, katera se v najkritičnejšem trenutku noče udati mojemu naporu — »dobro... dob...«

Toda v tem hipu začutim, kako me je nekaj bolešno oplazilo po plešasti glavi. Takoj mi pride na misel: to je gotovo jeden njenih modrih, atlasovih, srebrnih izšivanih cipelic, katere sem ji podaril pred kratkim. Moje mnenje se potrdi, kajti v tem hipu začutim drug, podoben vdarec po glavi... O, ženske, ženske!...

Po stopnjicah, po katerih bežim, me spremlja prava kanonada. Pravcati dež iglic se mi siplje na glavo in naposled prileti še dragocen želvin oglavnik — takisto moj dar! Oh, ženske, ženske!...

»Od današnjega večera so moje duri zate zaprte, ali čuješ? Sovražim te, preziram te«, vrešči počen klarinet navzdol. — »Ti si barbar, pridanič, nestvor, hujši nego Jack razparalec!...«

Pri poslednjem kriču vidim, kako meni naproti stopajoča gospa zakriči in aló! — nazaj navzdol! Pa tudi jaz jo maham urno navzdol po stopnjicah. Vrata v stanovanja se odpirajo in skozi nje pokukajo prestrašeni ženski obrazi, kateri, zagledavši me, se hipoma zopet izgube. Spodaj, v stanovanju gospodarja, narašča nekaj trušč.

»Kje, kje je?« se čujejo prestrašeni glasovi.

»Jack!«

»Sveti Bog, usmili se nas!...«

»Gregorij, urno po policaja!«

»Gospodar, gospodar!« kriči obupno tuj ženski glas.

Skokoma, malone strmoglav, stečem raz stopnje navzdol ter hitim k izhodu. Tu zagledam celo množico prestrašenih ljudi pred seboj, a to večinoma ženske v robcih in klobukih, pa tudi gologlavih je nekoliko; jedna omedleva, druga se bori z napadom histerije.

»Jack! Jack!« začuje se splošen krič, ko se prikažem pred njimi. Kakor bomba se zaletim v gnečo, gneča se razpraši in na prostem sem. Toda tudi na ulici se godi nekaj nenavadnega; od vseh strani hité skupaj ljudje, zbirajo se gospodarji in policaji piskajo na piščalke.

Neprestano bežim dalje in dalje. Že sem prekorajčil nekoliko ulic ter ne videč niti gneče, niti stražnikov za seboj, se polagoma pomirjam. Toda še zmerom si ne morem predložiti, kako se je to zgodilo, da sem se spremenil v Jacka razparalca? V glavi se mi vrti, roke in noge mi drgetajo, mrzlica me stresa vsega... Trudim se na vso moč predstaviti si, kaj se je pripetilo, toda ne morem, misli so mi preveč zbegane. Z namenom, umiriti se in potolažiti nekoliko živce, krenem v najbližjo gostilnico.

Stopim vanjo, vsi me nekako čudno pogledajo; jeden zvijačno pomežika sosedu,

in 16. decembra pri Clanwilliamu v Kaplandiji, 18. decembra pri Klippatu v Transvaalu, 19. decembra pri Elandapoortu v Transvaalu, 20. decembra pri Doorurverju v Kaplandiji, 21. decembra pri Potchefstroomu v Transvaalu, 22. decembra pri Ermelu in Reitzburgu v Transvaalu, 23. decembra pri Heidelbergu in Standertonu pri Johannesburgu, 24. decembra pri Belfastu na železniški progi v Delagoo, 25. decembra pri Dewetadurpu jugovzhodno Bloemfonteinu in pri Rhenosterpoortu ter 27. decembra pri Ingogu v Natalu. Vrše se torej še vedno vsak dan boji na obširnem bojišču. Angleški vojni urad naznanja, da znašajo meseca decembra angleške izgube 96 častnikov in 2232 mož. Od začetka vojne do konca decembra pa je postalo invalidnih, pohabljenih ali neozdravno bolnih, torej za vojno nerabnih 24.299 Angležev. Toliko se je ponesrečilo Angležev v bitkah. Angleški listi dementujejo poročila o posiljevanju burskih žensk in deklet ter napadajo nemško vlado, da pušča take »laži« tiskati. Ali tem dementijem ne verujejo niti Angleži.

Dopisi.

Iz Šiške, 8. januarja. Občni zbor šišenske čitalnice dne 26. dec. m. l. otvoril je z običajnim pozdravom prvomestnik D., potem so poročali tajnik, blagajnik in knjižničar. Gosp. Pavšič zdihuje po bivših lepših društvenih časih, težko pogreša pevska zbor in želi, da se kmalo zopet ustanovi nekdanjemu podoben mešan zbor. Dalje potoži, da je tekom leta 1901 umrlo 6 členov (Gogala, Jela Krema-Javoršekova, And. Jelenc, Vizjan, Fran Mohar in Bizjan P.), katere ohrani čitalnica v blagem spominu, ter opiše Vodnikovo in Martinovo veselico, povdarjajoč, da je zlasti slednja izredno živahna bila, pri kateri je nastopil domač umetnik »Strunar« poleg oddelka meščanske godbe itd.

Gosp. Škarjovec je s knjižnim prometom zadovoljen. Bralo se je tekom leta 991 knjig — nekaj več kakor lani — kar je precej, če se upošteva, da ima mnogo členov zasebne knjižne zbirke in da šteje Spodnja Šiška nad 100 členov Mohorjeve družbe. Društvena knjižnica šteje sedaj 1300 knjig.

G. poročevalec izreka toplo zahvalo gosp. profesorju Žakeljnu za podarjene knjige in g. Moharju za nadomeščevanje knjižničarja, ki je s svojo požrtvovalnostjo vzdržal redno poslovanje knjižnice.

Od gosp. Suwa smo izvedeli, da je finančno stanje povoljno, da ima društvo 111 udov, da znaša stavbeni zaklad za »Vodnikov dom« 792 kron 14 h, da torej v doglednem času na gradnje lastnega domovanja ni misliti.

Prvomestnik je funkcionarjem zahvalo izrekel in imenoval preglednikom računov gg. Bizjana in Janko Rojina. V novi odbor voljeni so bili: g. Fr. Drenik prvomestnikom, g. Suwa blagajnikom in gg. Maurer, Pavšič, Mohar, Škarjovec, Ro

drugi zaploska z rokami, tretji vpre vame svoje oči...

»Čašico žganjice!« pravim, stopivši k nalivniku, ter si snamem kučmo.

»Za zlodja! Tudi tukaj se razgovarjajo o Jacku!«

»Že so ga baje ujeli!« pripoveduje važno gostilničar, nalivajoč mi čašico.

»Kaj še, ujeli! Izpulil se jim je in zbežal!« seže mu jeden gost v besedo, »ravnokar so ga lovili v L-aki ulici, pa ga zopet niso ujeli!«

»A kakšen je vendar?« vpraša nekdo iz zadnjega kôta sobane.

»Navaden mož!« odgovarja krčmar.

»Že prileten!«

»S plešo?«

»Z zalizci!«

Vsi se ozirajo po meni. Vzamem čašico ter čutim, kako se mi tresejo prsti.

»Ko bi mi padel v roke, takoj bi bil sin smrti, zlodej ga vzemi!« zakriči pijan glas, »samo ko bi ga dobil v kremplje — anatema — narobe ga obrnem!«

Plačam urno, pograbilim kučmo ter jo hočem deti na glavo in — o groza! — zagledam na svoji sobolovi kučmi motvoz, petljo in perutnico nekega nenavadnega tiča! Moj Bog! Kaj sem napravil? Na begu sem vzela v naglici s seboj namesto svoje — njeno čepico!

Komaj sem si jo del na glavo to ne-

jina Ant., Zakotnik za odbornike. Koncem zborovanja predlagal je g. D. resolucijo za univerzo v Ljubljani in svoj predlog tudi utemeljeval. Po enoglasnem sprejetju resolucije zaključil je prvomestnik občni zbor in večina zborovalcev odšla je v Zgornjo Šiško na občni zbor podružnice sv. Cirila in Metoda.

Iz Slovenskih goric, 7. januarja. Lepe so naše Slov. gorice, dober kruhek raste tukaj, le pridno ga iščimo v lepi slogi in našli ga bomo vsak po svoje v polni obilosti. Vsak delaven in varčen človek lahko pri nas dobro izhaja in ni mu še treba bati lakote, pa tudi mraza ne. V slučaju pa, da ga doleti resaka nesreča, katere ni sam zakrivil, pa dobi vsak gotovo izdatno pomoč od svojih soobčanov. Naše ljudstvo je dobro in nobeden revež še pri nas ni umrl lakote. Pač pa je že tuintam kateri zmrazil, ko je žganja prenapolnjen obležal v snegu. Češki zdravniki zahtevajo postavu, vsled katere bi bil prepovedan zakon vsem tistim, ki niso zdravi na telesu in duhu. Mi bi pa želeli postavu, katere bi prepovedala zakon vsem šnopsarjem in šnopsaricam. Koliko manje duševno in telesno pohabljenih otrok bi bilo potem na svetu! Mraz preletava človeka po vsem životu, pa naj bo tudi meseca julija ali avgusta, če vidi v krčmo stopiti dve ali tri dekleta, stara okoli dvajset let, katere sedejo brez sramu za mizo ter si celo z nekim ponosom naročijo četrta litra žganice, potem pa še en četrta »te boljše« za janževca. Kake bodo to enkrat matere? Kaki bodo njih otroci? Nemški pregovor pravi sicer, da je šnopsarija »zlata jama«. Je zlata jama, pa samo za žganjetočja; za vsakega žganje pivca pa je bila in bo »prokleta jama«, jama prokletstva in nesreče za vso družino, katere ima le jednega šnopsarja pri hiši. Š.

Izpred sodišča.

Pod predsedstvom ces. kr. deželno-sodnijskega svetnika gosp. Andolška vršile so se dne 8. t. m. pri c. kr. deželni sodnji sledeče obravnave:

1. V Ameriko jo je hotel popihati l. 1881. rojeni črevljarski pomočnik Franc Malevič iz Metlike. Na kolodvoru pa so ga zasačili. Toženec ne taji ničesar in sodnijski dvor ga obsodi na 10 dni zapora in plačilo 10 kron v ubožno blagajno ter sodnih stroškov.

2. Zopet mlada tatica. L. 1885. rojena, na Vreme spadajoča samska dekla Jozefa Grebec je tekom zadnjih let kradla pri raznih svojih gospodarjih, in sicer enkrat 2 K, potem 13 K in končno pri Mihi Potepin 20 K. Radi teh hudodelstev sedi danes na obtožni klopi, tožena po §§ 171. in 176. II. b. Toženka priznava vse delikte in pravi na vprašanje, kam da je dala ukradeni denar: »Vrgla sem ga v vodo!« Sodnijski dvor odstopi kaznovanje radi drugih tatvin politični oblasti in obsodi Jozefo Grebec le radi njenega zadnjega

srečno kučmo ter stopil skozi duri, začul sem za seboj smeh in trušč, iz katerega sem čul razločno glas onega pijanca: »Gospodje, ali ni to Jack?«

Stekel sem za prva vrata v vežo in ondi v temi strgal raz čepico vse njeno bedasto lepoto. »Tu imate! Tu imate!« šepetam besen, teptajoč z nogami odurnega tiča, petljo in motvoz, kakor bi hotel zlititi svojo jezo nad njimi za svoje nezgode...

Nato zakličem izvoščka, sedem v kočijo, zaviham si ovratnik črez ušesa ter mu naročim, odpeljati me urno domu. Končno sem doma, hvala Bogu! Vratarju naročim, naj mi pripravi kopelj ter skuha čaja in čakajoč na to, sedem v naslonjač, prižgem si smodko ter začnem zbirati svoje misli. Med tem se oglasi zvonec. Vratar mi poda pismice, katero je bila prinesla dekla za menoj v klub.

Odpečatim ga in čitam naslednje v naglici napisane vrstice:

»Dragi Vid! Odpusti in pozabi na vse! Ne srdim se nate več. Pridi brez odlašanja, ubogaj me! Prosim te za Boga! Vsa se tresem od strahu! V naši ulici se je baje pojavil Jack razparalec! Trdno upam, da ne pustiš, da bi padla njemu v žrtev tudi Tvoja, vroče Te ljubeča Fifina.«

Fifina je Zofija. To sem si izmislil jaz. Kaj ne, da je to nežno?

zločina po §§ 171. in 176. II. b z porabo § 178. (tatvinsko hudodelstvo) na 3 mesece težke ječe z enim postom vsakih 14 dni in na plačilo sodnih stroškov.

3. Prijatelj smodk. Veliko veselja na smodke ima menda l. 1875. v Trstu rojeni pekovski pomočnik Giovanni Vatuvac, posebno če ga iste nič ne stanejo. Ko ga sodnik vpraša, kolikokrat je predkaznovan, pravi, da trikrat. Iz aktov pa je razvidno, da je 16krat, in sicer 11krat radi tatvine, predkaznovan. Zadnje tatvino, radi katere danes na obtožni klopi sedi, je izvršil bržkone s tovarišem v noči od 29. na 30. novembra, in sicer v restavraciji na kolodvoru v Postojni. Posestnik te restavracije, priča Andrej Zakotnik ima veliko smolo; bil je v zadnjih letih več kakor 10krat okraden. V omenjeni noči je ulomil toženec vrata in se prisvojil veliko število zavitkov kub, portorik, viržink itd., ukradel poleg tega neki havelok in kos »prešuta« in pil pivo in vino. Obenem je toženec tožen radi vlačuganja in nedovoljenega oddaljenja iz Trsta. Sodnijski zbor je poklical zapriseženega tolmača, g. prof. Lahamerja, ker obtoženec ni hotel znati slovensko. Obsojen je bil prijatelj cigar na 2 leti težke ječe z enim postom vsaki mesec in na plačilo stroškov. Obenem se je sprejel predlog, naj se ga odda v prisilno delavnico.

4. Retour-karta. Gregor Arko iz Zamosteca, po domače »Canko«, oče šestih otrok, je zapeljal Antona Požarja, naj odstopi v Ameriko, ne da bi zadoščal vojaškim zahtevam. Svetoval je obenem Požarju, naj vzame »retour-karto«, da jo lahko pokaže stražniku, če ga isti prime. Z njo se je potem on sam nameraval peljati nazaj. Za plačo je dobil 5 gl. od Požarja, od sodnije pa 14 dni strogega zapora in 10 K globe.

5. »Hrenov Jaka«, sekira in svetniki. L. 1871. v Dolenji vasi rojeni samski delavec Jakob Hren, že velikokrat predkaznovan in tudi sedaj radi težke telesne poškodbe v zaporu sedeč, je tožen radi javnega posilstva in motenja vere. Dne 11. junija l. 1899. so sedeli v gostilni Tratnika razni gostje. Hren je prišel in začel »špetir«. Naposled je zmetal razne goste po tleh, kateri so ga pa vendarle nazadnje postavili na zrak. Potem je pa toženec šel domu, vzel veliko gozdno sekiro in po potu grozovito klet Boga in svetnike. Prišel je nazaj v Tratnikovo gostilno in upil: »Kje pa ste? Kje je Ribčev? Ga mora precej hudič vzeti!« Nekateri gosti so mu potem šele vzeli sekiro. — Toženca zagovarja dr. Novak. Sodnijski dvor spozna »Hrenovega Jaka« krivega po § 99. (nevarno pretenje) in § 122. a (motenje vere) in ga obsodi na 8 mesecev težke ječe.

6. K zgodovini ljubljanske »špehkamre«. Mirno sta spala v »špehkamri« znana Ljubljana Jože Vičič in Gek na svojih zasluženih pričnah. Nakrat se vrata odprejo in stražnik pripelje tovariša Ivana Verbiča, rojenega leta 1844. v Ljubljani, katerega so aretirali v kavarni Valvazor radi beračenja. Mož je predkaznovan že radi beračenja, tepeža, vlačuganja itd. V »špehkamri« je grozovito preklinjal Boga, mater božjo in razne svetnike. Ko se je miru željni Večič oglasil, naj molči, pretil mu je toženec, da ga bode zaklal s »pipcom«. Pri zaslišanju Večiča vpraša sodnik: »Ali ste Vi s tožencem kaj v sorodstvu?« »Ne«, odgovori ponosni »špehkamrar«, »A ja, Bog ve zakaj!« Zaslišanci pričajo jednako in sodišče obsodi Ivana Verbiča radi motenja vere po § 122. a in radi beračenja na 3 mesece ječe in plačilo sodnih stroškov. S ponosno dvigneno glavo se odstranita priči, češ: »Hvala Bogu, da smo boljši kakor oni!«

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 9. januarja.

— **Osebnosti.** Absolvirani pravnik g. Josip Ciril Oblak je imenovan pravnim praktikantom pri sodnem dvoru v Ljubljani. — Gospod dr. Evgen Barac, bivši hišni zdravnik v zdravilišču za pljučne bolezni v Allandu, se je etabliral v Opatiji kot praktični zdravnik (Villa Sokol, kavarna Lokey).

— **Slabo priporočilo.** Hrvatska poljedelska banka se je po tolikem zdiho-

vanju in ječanju vendar-le ustanovila. Ako hrvatski domoljubi pričakujejo obilo sadov, koje naj rodi novi zavod ubogemu seljaku, smo mi prvi, ki želimo uresničenje temu pričakovanju. Prej kot ne se vse ne bode uresničilo, kar se pričakuje! Mi imamo strah, da je ta »poljedelska banka« nekaka kopija naše ljudske posojilnice in da hoče poslovati nekako v tistem duhu, kojega je zanesel na Kranjsko gospodarski šarlatan Šusteršič. Banki na čelo stopil je gosp. dr. Suk, kanonik, torej duhovnik, ki že sam na sebi ne more imeti poklica, voditi bančno trgovino. No, pa to je stvar delničarjev, a nas nič ne briga! Ravno tako bi nas prav nič ne brigalo, da je dr. Svetimir Korporič jednoglasno izbran bančnim ravnateljem. Ali »Obzor« piše o tem gospodu mej drugim tudi to-le: »Bio je neko vrieme namješten kod »Ljudske posojilnice zadruga« s neomejeno zavezo« u Ljubljani, gdje je imao priliku upoznati se praktično sa osnivanjem kreditnih i produktivnih seljačkih udruga, sa revizijom njihovih računa, sa sastavljanjem zaključnih računa centrale itd., tako, da ga je ravnateljstvo ljubljanske »Posojilnice« pohvalilo i najtoplije preporučilo.« Ko smo to prečitali, se sicer tudi nismo pričeli brigati za zadeve poljedelske banke in njega ravnatelja, a priporočilo, tiskano v »Obzoru«, videlo se nam je zelo zanimivo. Zavod, ki svoje bilance več ali manj umetno sestavlja, ki v rubriki »razni stroški« kar 24.000 K tako rekoč »ven vrže«, ki revidira račune »seljačkih udruga«, da je groza in strah, ki sestavlja zaključne račune centrale, da se Bogu usmili, z jedno besedo, zavod, kakor je »ljudska posojilnica« v Ljubljani, služi onstran Sotle za vzor-zavod! In poljedelska banka poslala je svojega bodočega ravnatelja k Ljudski posojilnici v Ljubljano, da se je praktično izvežbal! Človek res ne ve, bi se li gospodom, ki so poljedelsko banko snovali in dra. Korporiča v Ljubljano poslali, bolj smejali, ali pa gospodom nevednežem okrog Ljudske posojilnice, ki so bili toli predrzni, da so sprejeli učenca iz Zagreba ter se pategati obnašali tako, kakor bi se pri njih kaj naučiti dalo. Mi želimo poljedelski banki vse dobro in zategadelj naj jo Bog obvaruje pred bilancami, kakor se kujejo vsako leto v »Gospodarski zvezi« in »Ljudski posojilnici!«

— **Vodne naprave pri slapu v Vintgarju** provzročajo sedaj veliko šuma. Kakor znano, podelila se je zanje koncesija kranjski industrijalni družbi; prej, ko se je to zgodilo, vršila se je razprava na licu mesta, in zaslišani so bili vsi prizadeti udeleženci. Takrat se je za stvar dobro vedelo, a nikdo se ni zganil. In ko je prva doba podeljene koncesije potekla, poprosila je družba za podaljšanje te dobe. Zopet so bili obveščeni vsi udeleženci, a vsi so se z družbo lepo pogodili. Nikdo se ni pritožil proti podaljšanju, tako, da je tudi to pravomočno postalo. Sedaj, ko je kravica že dvakrat iz hleva ušla, pa se je pričelo zvoniti, zvoni se po toči, in tisti, ki so v odločilnem trenutku dremali, pa zahtevajo od poslancev, da naj pravomočno podaljšano pravnomočno koncesijo odstranijo, prav kakor bi v Avstriji nikakih zakonov ne imeli! Ali pri nas je že tako! Bojimo se napadalcev šele takrat, kadar smo že tepeni!

— **Vse ven!** Zadnji »Domoljub« prijavlja članek »Naprej zastava Slave, na boj junaška kri«. Ko je dr. Lampe krpal po kapucinado, je bil brez dvoma skrivnostno sladko ginjen. Vsaka beseda tega članka nas spominja na pridigo, ki smo jo pred nekaj leti slišali na Gorenjskem iz ust kruljavega, Lampetu močno podobnega kaplančaka. Dotični kaplanček je razpravljal o veri in o narodnosti in se povselp do prispodobe: »Narodnost je podobna hlačam, vera pa naramnicam, ki hlače gor drže; če opešajo naramnice, pa hlače dol padejo...« V tem slogu je pisan tudi »fulminantni« članek »Domoljubov«, ki kliče na najhujši boj zoper liberalce. »Domoljub« vpije: Zazenimo liberalce brez obzirno iz vseh javnih zastopov, torej posebno tudi iz občinskih odborov, iz šolskih svetov, cestnih odborov itd. Zazenimo liberalne časopise iz vsake poštene hiše. Ven s »Slov. Narodom«, ven z »Rodoljubom«, ven z »Gorenjcem«, ven s »seljako« Do-

movine», ven z Malovrhovimi »Novicami«, ven z goriško »Sodo« in »Primorcem«, ven s tržaško »Edinostjo«. Noter v hišo pa s poštenimi krščanskimi listi: noter s »Slovenec«, noter z »Domoljubom«, noter s »Slov. Listom«, noter s »Slovenskim Gosp.« in »Našim domom«, noter z »Gorico« in »Primorskim Listom«. Ko smo čitali to prismojeno kapucinado, smo se tako smejali, kakor tedaj, ko smo slišali prej omenjeno pridigo. Ne dvomimo, da bi klerikalci radi pometali naše somišljene iz vseh javnih zastopov; kar je mogoče storiti, storili so vse, a kaj, ko ne gre! In isto tako je z listi! Koliko pa je klerikalcev, ki znajo sploh pisati in brati? Naročen pa itak noben klerikalec ni na kak liberalni list. Še smešnejša, kakor to »navduševanje« za boj, je pa reklama za klerikalne liste. Lampe imenuje klerikalne liste »poštene krščanske liste«. Krščanski so morda, dasi se vsak dostojen človek lepo zahvaljuje za tako krščanstvo, prosti pa taki listi niso, ki so pri vsakem poročniškem zasedanju zaradi častikraje in obrekovanja obsojeni.

— **Iz črnega brloga.** Naši klerikalci so baje zelo vneti za poboljšanje učiteljskega stanja. O predlogu poslanca Seitza piše včerajšnji »Slovenec«: — v bivstvu pa presega že vse meje, ker zahteva, da bodi učitelj v besedi in pisavi, v šoli in izven šole popolnoma prost, v kolikor dopuščajo to kaz. zakonik. Seveda, Slovenčevci bi radi, da bi učitelj še vedno plesal po fajmoštrovi piščalki. Mimogrede omenimo, da zahteva uresničenje takih razmer, ki »presega že vse meje«, tudi praški profesor dr. Drtina, kateremu čevlje poljubiti niso vredni vsi Slovenčevci. — Krščanska ženska zveza je imela — po »Slovenčevem« poročilu seveda — zadnjič za žensko emancipacijo jako važno posvetovanje; po dolgih debatah in po »jako zanimivih govorih« je utemeljevala gđ. Amalija Povšetova jednoglasno sprejeti predlog, po katerem se je odposlala knezu Windischgrätzu — čestitka. Zakaj se ne objavijo v dobiček slovenske omike ti »jako zanimivi govorci«? — V Radovljici so ustanovili »katoliško izobraževalno društvo«. V biblioteki imajo baje pratike zadnjih let, a Radovljčani ostanejo menda vse jedno »grešni«. — »Slovenec« je jako dobro informiran list. Zadnjič je vedel poročati, da se preseli soc. dem. Linhart v Trst, včeraj pa ve poročati, da se odpelje Kopač na Dunaj. Linhart je sicer še zdaj v Ljubljani in Kopač ostane v Trstu, a — to ne de nič hrabri katoličani! — »Slovenec« vpraša včeraj velikodušno, če bi se ne moglo ustanoviti, kakor v Zagrebu, i v Ljubljani društvo stražnikov. Če bi to društvo moglo vsprejeti vse katoliške denuncijante in vohune, bi kompromitiralo ljubljanske stražnike grozovito.

— **Neumnost ali hudobnost?** Zadnji čas se je primerilo nekaj slučajev, da so se po mestu raznesle popolnoma izmišljene govorice, ki so v prizadetih rodbinah prouzročile veliko skrb in strahu. Tako n. pr. se je pred nekaj časom raznašala vest, da je dr. Tavčarja zadela kap, sedaj zopet se je govorilo, da se je realni ravnatelj v Idriji gosp. Pirc ustrelil. Očividno so se te govorice namenoma vrgle mej občinstvo; ali iz neumnosti ali iz hudobnosti, tega seve ni možno konstatirati.

— **Gostovanje gospice Marjane Ševčikove in gosp. Sig. Uricha na slovenskem odru.** — Da ustreže vsestranskim zahtevam našega občinstva, povabil je odbor gospice Ševčikove na gostovanje v Ljubljano in se bode naša nekdanja ljubljanka predstavila občinstvu jutri kot Traviata v jedni svojih najboljših ulog. Kot drugo partijo pela bode gospica Ševčikova, — ki gostuje na engagement »Gildö« v »Rigoletto«. — Mi toplo pozdravljamo ta korak društvenega odbora ter smo uverjeni, da je gospica Ševčikova ne le važna, temveč v sedanjih naših opernih razmerah tudi prepotrebna pridobitev za slovensko opero. — Poleg gospice Ševčikove angažoval je odbor za prve baritonske partije gospoda Sigmunda Uricha, rodom Poljaka, ki je bil zadnja leta angažovan na narodnem gledališču v Lvovu, potem pa na nemški veliki operi v Kölnu in v Berlinu. Gospod Urich pel bode v »Tra-

viati« v italijanskem, »Rigoletto« in Wolf-rama v »Tanhäuserju« v poljskem, kralja Alfonza v »Favoriti« pa že v slovenskem jeziku. Za jutranjo predstavu, kaša se v občinstvu veliko zanimanje in pričakovati je razprodane hiše. »Traviata« ponavljala se bode v nedeljo, dne 12. t. m. zvečer.

— **Slovensko gledališče.** »Charleyeva teta« je slovensko občinstvo lani že trikrat razveseljevalo. To je bil menda tudi vzrok, da je bilo gledališče včeraj slabo obiskano, dasi ljubljansko občinstvo napram takim drastičnim glumam ni nehalno, in to je tudi vzrok, da bodi naša današnja kritika o včerajšnji predstavi kratka. »Charleyeva teta« spada, dasi jo je spisal Anglež Braudon Thomas, med tiste glume francoskega pokolenja in manire, kakor vse te različne »madames« in »tete«, pa naj se že imenujejo »Madame chez Maxime« ali »Madame Mongodin« i. dr. To so tiste igre, oziroma burke, ki so prenapolnjene tistega — ne duhovitega humorja, kojega nazivljejo Nemci »Tollheit« in za kojega mi nimamo pravega izraza. Edini cilj, edini namen teh pikantnih, sem in tja tudi ne ravno finih, a zabavnih glum je — z najneizbranejšimi, najneverjetnejšimi in najdrastičnejšimi sredstvi vzbuditi v občinstvu razposajen smeh in dobro voljo. O kaki tendenci, morali ali celo literarni vrednosti pri taki igri še govoriti ni, pa naj si jo piše »slavni« Anglež Thomas ali pa kak Francoz... Zato se tudi naša kritika omeji bolj na predstavo samo. Ali je dosegla, kar igra sama namerava? Vsekakor smeja in zabave je bilo dovolj. Seveda je stal sredi večera g. Boleška, ki je kakor ustvarjen za »Charleyevo teto« in zbujal mnogo smeja; poleg njega nam je vrlo ugajal g. Deyl. G. Nučič nam vzbujal nade, dasi je bil včeraj še precej okoren. Isto velja o g. Bojcu. G. Dragutinovič je »sladostrastnik« Spittiguea dobro pogodil i v maski i v igri. G. Dobrovolnega, g. Danilo in gđ. Rückovo pohvaliti v včerajšnjih ulogah se mi zdi odveč. Omeniti pa mi je g. Dragutinovičevo, ki je dobro igrala mesto gospd. Lounske mlado Kitty. Da je bilo v celoti boljše igrano, bili bi z včerajšnjo predstavo v obče zadovoljni, tako pa obžalujemo, da predstava ni bila vredna lanske. Površnost se je kazala v vsakem oziru. — la —

— **Odvetnikev na Kranjskem** je vseh skupaj 34, in sicer jih je v Ljubljani 20, v Kranju in v Kočevju po 2, v Novem mestu 3 in po jeden v Litiji, v Postojni, v Radovljici in v Krškem.

— **Ljubljancan — chilski častnik.** Naš zvesti poročevalec iz Južne Afrike, katerega so bili Angleži siloma poslali v Evropo, g. Egon Mosche, je vstopil kot častnik v chilsko armado. Gosp. Mosche je bil svoj čas avstrijski topničarski častnik.

— **Zaročil se je učitelj v Št. Vidu** g. Mirko Žebre, z učiteljico gospodično Jerico Žen.

— **Čudne razmere v občini Dob.** Pred nekaj dnevi je bilo pri farni cerkvi v Dobu oklicano, da so letni računi v občinskem uradu davkoplačevalcem na razpolago. V nedeljo, 5. t. m. je šlo več volilcev, da se prepričajo o računih, toda predložili so jim samo račun stroškov. Na opombo, naj se jim pokaže, tudi račun dohodkov, rekel je g. župan Boštjan Zarnik, naj pridejo jutri, da bo vse v redu. V ponedeljek, 6. t. m., se je napotil posestnik Primož Grošelj, da bi pregledal knjige; ko je že vse prepisal, je prišla vsemogočna žena županja in mu strgala ves prepis. Vprašamo, ali je ta žena župan, in nje mož le občinski sluga? Ali morda misli ta ženska, ker je klerikalne stranke, da sme vse, kar se ji zljubi? V ti zadevi se bomo obrnili na c. kr. glavarstvo z vprašanjem, kdo je v dobski občini župan, ali Boštjan Zarnik, ali njegova žena?

— **V Cirkovcah nad Ptujem** je bilo na praznik sv. Štefana videti ne navaden prizor. Župnikov hlapec je vozil gnoj mimo cerkve, ravno ko je bilo povzdigovanje. Ko bi bil kdo drugi to storil, ne smel bi pričakovati odvosa pri spovedi. Ostane nam v spominu, kako v Cirkovcah častijo sv. Štefana. Na novega leta dan pa so se baje cerkveni obredi

vršili tako, da bi se bile lahko plesale. Na praznik sv. troh kraljev in prajšno nedeljo je bilo v Cirkovcah tako, kakor na veliki petek, orglje so bile zaprte in zvona ni bilo slišati. Ljudje so nejevoljni in čujejo se trpke besede. Opominjamo župnika, naj postane pameten, dokler je čas.

— **Na včerajšnji semenj** je bilo prignanih 664 konj in volov, 258 krav in 68 telet. Skupaj 990 glav. Kupčija je bila srednja.

— **Meščanska godba.** Kakor se nam poroča, prirede izvršujoči člani »Meščanske godbe« dne 15. t. m. v areni »Nar. doma« zabavni večer s plesom. Natančnejši vspeh priobčimo pozneje.

— **„Pri avstrijskem cesarju“** na Sv. Petra cesti bo danes ob 8. uri zvečer čarobna predstava. Vstop je prost.

— **Tedenski izkaz** o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 22. do 28. decembra 1901. Število novorojenec 25 (= 37.12‰), mrtvorojenci 3, umrlih 19 (= 28.21‰), mej njimi jih je umrlo za ošpicami 1, za vnetjem sopilnih organov 3, za različnimi boleznimi 15. Mej njimi je bilo tujev 6 (= 31.5‰), iz zavodov 10 (= 52.6‰). Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer za ošpicami 14, za tifuzom 2, za varicellami 1 oseba.

— **5 milijonov za sušičave.** »Daily Mail« poroča, da je zapustil Ernest Cassel, katerega oče je bil bankir v Koloniji, 5 milijonov kron za ustanovitev bolnišnice za sušičave.

— **Tekoče steklo — najnovje.** V Baltimoru je kemik David Nicoll izumil pripomočke, s katerimi se more steklo tako stopiti, da se lahko potem s pomočjo čopiča s steklom lahko slika ali barva. Tekoče steklo bode prišlo kmalo v trgovino kakor barva.

— **Mater in sestra je umoril.** Iz Moskve poročajo: Najstarejši sin v Hamovnikih živečega avstrijskega državljan Rudolfa Kara je ukradel svojemu očetu 500 rubljev, da je mogel kupiti svoji ljubici darov. Sinu je ime Aleksander ter je absolviraj realko. Njegova mati je izvedela za sinovo tatvino in ga je radi tega kregala. Togotni sin je iz strahu pred očetom zgrabil sekuro in svojo mater ubil. Sestra Marta, 18-letna dekle, je poučevalo v sosednji sobi svojo sestro klavir. Brat je udril v sobo in posekal tudi Marto. Hedviga je s povzdignjenimi rokami prosila brata, naj ji pusti življenje, a brat je posekal tudi njo ter jo smrtno ranil. Čez 3 dni je umrla. Ko je oče izvedel za grozno smrt treh svojih dragih, je zblaznel. Da je sin morilec in že v ječi, mu niti povedali niso.

Društva.

— **Občni zbor I. društva hišnih posestnikov v Ljubljani** vrši se dne 31. januarja t. l. ob 7. uri zvečer v mali dvorani »Mestnega doma«. Dnevni red: 1. Poročilo preteklega leta 1901. 2. Računski zaključek pr 1901 in proračun pr 1902. 3. Volitev odbornikov; letos izstopijo p. n. gg. A. Dreise, dr. V. Gregorič, H. Maurer, dr. J. Stare. 4. Volitev 3 pregledovalcev računov. 5. Določitev članarine za l. 1902. 6. Slučajni predlogi članov, katere je pa vložiti najmanj 14 dni pred občnim zborom pisмено pri odboru. Ljubljana dne 9. jan. 1902. Društveni odbor.

— **Slovensko planinsko društvo.** Prvo letošnje predavanje je bilo včeraj zvečer v »Narodnem domu«. Zbralo se je jako mnogo prijateljev planinstva, katere je pozdravil društveni podpredsednik g. dr. Fr. Tominšek. Predaval je katehet g. Jos. Mlakar o svojem potovanju po Tirolskem. To jako zanimivo predavanje se je vsestransko odobraval ter se natisne v »Plan. Vest.« Gospod dr. Tominšek je izrekel gosp. predavatelju zahvalo za interesantno in poučno poročilo.

— **„Narodna čitalnica v Postojni“** imela je 29. decembra pr. l. svojo redni občni zbor. Za tekoče leto voljeni so gg.: Anton Ditrich, predsednikom; Gregor Pikel, podpredsednikom; Ljudovik Ditrich, blagajnikom; Anton Dietz, tajnikom; Alojzij Gorjup, arhivarjem ter gg. Dominik Dereani in Josip Verbič, odbornikoma. Dne 1. februarja priredi čitalnica običajno »Vodnikovo slavnost« s koncertom in plesom. Pri koncertu s jako zanimivim vspehom sodeloval bode Postojninski salonski orkester in domači pevski zbor.

— **Postojnsko gasilno društvo** priredi dne 12. januarja v gorenjih

prostorih hotela »pri kroni« plesni venček s kotiljonom. Začetek ob 8. uri. Promenadna obleka. Vstopnina za gospode 1 K, za družino 2 K. Vstop dovoljen samo povabljenim. Vozovi za goste so na razpolago, kdor si ga želi, naj to pravočasno naznani društvenemu načelniku gospodu Matiju Petriču.

— **Čitalnica v Mariboru.** Kakor vsako leto, priredi tudi letos »Slovenska čitalnica« v Mariboru v slavnostni dvorani »Narodnega doma« sijajen ples.

— **Hrvatsko pevsko in tamburaško društvo „Lavor“ v Opatiji** priredi dne 11. t. m. v prostorih društva »Zora« v Opatiji velik koncert in ples.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 9. januarja. Proračunski odsek bo imel odslej vsak dan, izvzemši ponedeljke, sejo. Danes utegne priti do političnega dela ministrstva notranjih stvari.

Dunaj 9. januarja. V včerajšnji seji proračunskega odseka se je vnela živahna razprava zastran loterijstva. Finančni minister se je odločno izrekel zoper odpravo sedanjega loterijstva in zoper uvedeno razredno loterije.

Dunaj 9. januarja. Danes so se začela predposvetovanja ministrskega predsednika z raznimi poslanci iz Češke zastran spravnih konferenc.

Dunaj 9. januarja. Z ozirom na trditev berlinske »Nationalzeitung«, da je glede vrešenske afere mej Goluchowskim in Körberjem neko nasprotje, prijavlja »Fremdenblatt« oficijozni komunik, v katerem je konstatirano, da vlada v presojanju te zadeve mej Goluchowskim in Körberjem od vsega začetka popolno soglasje.

Dunaj 9. januarja. Poslanec baron Ludwigsdorff je dobil komanderski križec reda sv. Štefana.

Berlin 9. januarja. Državni kancelar grof Bülow je pri proračunski razpravi v državnem zboru obširno razpravljal o trozvezi. Rekel je, da je trozveza trdna in bo še dolgo trajala, češ, da je le nekaka defenzivna zavarovalnica, ki pa svojih članov nikakor ne zadržuje, negovati dobre razmere z drugimi državami. Francosko italijansko sporazumljenje glede Tripolisa ni naperjeno proti trozvezi in ne bo nanjo nič uplivalo. Leta 1879. je bil položaj tak, da je morala Nemčija biti pripravljena na veliko evropsko vojno, danes pa položaj ni nevaren, in se gre za ohranitev ravnovesja. Kdor danes Nemčiji očita vojne namene, jo obrekuje. Nemčija ima absolutno mirovne namene, zato pa trozveza ni zanjo neizogibno potrebna, dasi je kot jamstvo za ohranitev miru velike vrednosti. Socialni demokrat Suedekum je v svojem odgovoru na kancelarjeva izvajanja rekel, da je Nemčija izgubila vse simpatije, in da jej je ostalo samo še prijateljstvo turškega sultana in monaškega kneza.

Rim 9. januarja. Chamberlain pride v kratkem sem in sicer v zadevi jezikovnega vprašanja na Malti. Angleška vlada hoče v tej zadevi iz ozirov na javno mnenje v Italiji kolikor možno odnehati.

Pariz 9. januarja. »Figaro« javlja, da sta Delcassé in Prinetti podpisala poseben »protokolle de desinteressement«, v katerem je izrečeno, da Francija nima nobenih interesov v Tripolitani, Italija pa ne v Maroku.

London 9. januarja. Iz Washingtona se poroča, da misli nemški poslanik doposlati venezuelski vladi ultimatum.

London 9. januarja. Buri se koncentrirajo ob meji dežele Zulov. Bati se je, da napadejo Helpomakaad ali Pomeroy.

London 9. januarja. Na podlagi Kitchenerjevih tedenskih poročil sestavljen pregled izkazuje, da so Buri izgubili lani 19.000 mož (mrtvih, ranjenih in vjetih). Začetkom lanskega leta se je razglasilo, da imajo Buri samo še 20.000 mož pod zastavami. Imelo bi jih torej biti sedaj le še 1000, a jih je še vedno 20.000. Vlada si telmači tako, da so Buri dobili toliko novih sobojevnikov iz Kaplandije, da so izgube popolnoma nadomestili.

Listnica uredništva.

Gospa Marija Šešek — Gornji Gameljani nad Ljubljano. Notico „Meseno poželenje na prišnici“ nam ni poslal g. V. Šešek niti sploh kdo iz Sodražice, ampak mož, ki se je slučajno mudil v Sodražici.

40.000 kron snaga glavni dobiček loterije v korist ogrevalnih sobam. Opozorjamo svoje čitatelje, da se srečkanje vrši nepreklicno dné 16. januarja 1902.

Dež. gledališče v Ljubljani.

Štev. 52.

Dr. pr. 1161.

V petek, 10. januarja 1902.

Prvo gostovanje gđ. Mařenke Ševčíkové in g. Sig. Urieša.

Prvič v sezoni:

La Traviata.

Opera v štirih dejanjih. Po Dumassevem romanu „Dama s kamelijami“. Spisal F. M. Piave. Poslovenil A. Funke. Vglašil G. Verdi. Kapelnik B. Tomaš. Režiser A. Dobrovolny.

Blagajna se odpre ob 7. uri. — Začetek ob 7 1/2. uri. — Konec ob 10. uri. Pri predstavi sodeluje orkester al. c. in kr. pih. polka Leopold II. št. 27.

Prihodnji predstavi bodeta v nedeljo, 12. jan. 1902. Popoldan ljudska predstava: „Charleyeva teta“. Zvečer opera: „La Traviata“.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m. Srednji zračni tlak 736,0 mm.

Dec.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Mokri v 24 urah
8.	9. zvečer	747,8	0,0	sl. svzhod	jasno	
9.	7. zjutraj	746,9	-5,0	sl. jzhod	megla	
9.	2. popol.	745,2	-2,1	bresvetr.	jasno	0,0 mm.

Srednja včerašnja temperatura 1,1°, normale: -2,7°.

Dunajska borza

dné 9. januarja 1902.

Skupni državni dolg v notah	99 70
Skupni državni dolg v srebru	99 65
Avstrijska zlata renta	120 15
Avstrijska kronska renta 4%	96 25
Ogrska zlata renta 4%	119 30
Ogrska kronska renta 4%	95 —
Avstro-ogrsko bančne delnice	1594 —
Kreditne delnice	643 50
London vista	239 25
Nemški državni bankovci za 100 mark	117 22 1/2
20 mark	23 44
20 frankov	19 03
Italijanski bankovci	93 80
C. kr. cekini	11 30

Pol ure od Ljubljane

je na prodaj

(86—1)

več zemljišč.

Izve se v upravnistvu »Slov. Nar.«.

Trgovina

sredi mesta, pripravna za gospico ali gospo,

se takoj proda.

(83—1)

Kje? pove upravnistvo »Slov. Nar.«.

Kavarno

dobro obiskovano in opremljeno z vso opravo, vzamem s 1. marcem v najem.

Ponudbe je do 15. t. m. doposlati na upravnistvo »Slov. Naroda«.

(84—1)

Čes. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1901. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga des Trbiš. Ob 12. uri 24 m po noči osebni vlak v Trbiš, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomest, Monakeve, Ljubno, des Selsthal v Aussee, Solnograd, des Klein-Reiding v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m jutraj osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, des Selsthal v Solnograd, Inomest, des Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selsthal, Dunaj. — Ob 5. uri 56 m popoldne osebni vlak v Trbiš, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomest, Monakeve, Ljubno, des Selsthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomest, Bregene, Carik, Geneve, Pariz, des Klein-Reiding v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine varo, Heb, Franzove vare, Karlove vare, Prago, (direktni voz I. in II. razreda), Lipako, Dunaj via Amstetten. — Ob 10. uri zvečer osebni vlak v Trbiš, Beljak, Franzensfeste, Inomest, Monakeve. (Trst-Monakovo direktni vozovi I. in II. razreda.) — Proga v Novo mesto in v Kačevje. Osebni vlaki: Ob 7. uri 17 m jutraj, ob 1. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 55 m zvečer. Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiša. Ob 3. uri 25 m jutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Monakevega, Inomosta, Franzensfesta, Solnograda, Linc, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, (Monakevo-Trst direktni vozovi I. in II. razreda). — Ob 7. uri 12 m jutraj osebni vlak iz Trbiša. — Ob 11. uri 16 m dopoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzena, Prago, (direktni vozovi I. in II. razreda), Budejovice, Solnograda, Linc, Steyra, Pariza, Geneve, Carika, Bregene, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, St. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 44 m popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selsthal, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — Proga iz Novega mesta in Kočevja. Osebni vlaki: Ob 8. uri in 44 m jutraj, ob 2. uri 32 m popoldne in ob 8. uri 35 m zvečer. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m jutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m zvečer, ob 10 uri 25 m le ob nedeljah in praznikih v oktobru, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in samo v oktobru. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m jutraj, ob 11. uri 6 m popoldne, ob 6. uri 10 m zvečer in ob 9 uri 55 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in samo v oktobru. (1)

Razpis.

Mestno županstvo razpisuje s tem zgradbo nove mestne realke v Idriji.

Zadevni načrti, pogoji in drugi pripončki so v občinski pisarni vsakemu na ogled. Potrebne ponudbe se morajo poslati županstvu do 20. januarja 1902.

Mestno županstvo v Idriji,

dne 8. januarja 1902. (91—1)

Mlad trgovski pomočnik

želi službo spremeniti.

Naslov: A. D. poste restante Ljubljana.

(89—1)

Mejnarodna panorama.

V poslopu meščanske bolnice.

Vstop s sadnega trga. Pogačarjev trg. Ljubljanska umetniška razstava I. vrste.

Fotoplastično potovanje po celem svetu v polni istini.

Samo do sobote, 11. januarja t. l.

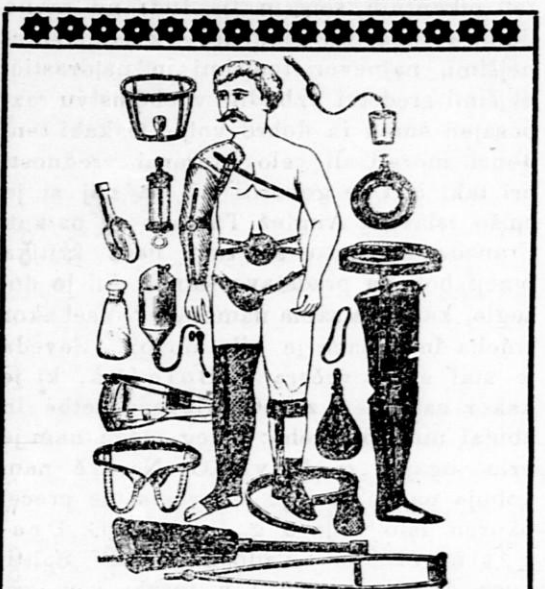
Velezanimivo potovanje

po Sijamu.

Nihče naj ne samodi ogledati si to velezanimivo serijo, kajti serije se ponavljajo v naši panorami šele po več letih.

Otvorjeno vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, od 9. ure zjutraj do 9. ure zvečer. (85)

Vstopnina za odrasle 40 h, za otroke, dijake in vojake do narednika 30 h.

Podpisanec si bo na vse načine prizadeval, da vstreže vsem zahtevam, ki spadajo v njegovo stroko.

K. Piotrowski

orthopedist (uravnavalec pohabljenih udov) in bandažist (51-1)

Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 5.

Nova prodajalna

se odda s 1. februarjem t. l. na Krakovskem nasipu št. 26.

Gostilna in mesarija

odda se pod ugodnimi pogoji v najem.

Pojasnila daje lastnica Ivana Batis v Litiji. (45—2)

Gostilna se odda v najem!

V Bohinjski Bistrici, kjer se vrši zgradba nove železnice, se odda hiša z gostilno in vrtom pod jako ugodnimi pogoji v najem. Zraven se pa tudi lahko izvršuje pekovski ali mesarski obrt. (82—1)

Več pove upravnistvo »Slov. Nar.«.

Salonska garnitura

obstoječa iz 1 zofe, 6 stolov in 1 mize, se radi pomankanja prostora takoj po nizki ceni proda.

Več se izve: Bleiweisova cesta št. 20, pritličje na desno. (87)

Mlad trgovski pomočnik

izurjen v trgovini z mešanim blagom in v železninski trgovini, želi radi prememb v sedanji službi isto spremeniti. Nastop mogoč takoj.

Ponudbe ipod „K. U.“ na upravništvo »Slov. Naroda«. (41—2)

Svarilo!

Čuje se od več strani, da pravi gospa J. L. da je le tehtnica njenega moža J. L. veljavna. — Opozorjam pa stranke, da je le moja tehtnica koncesijonirana in sem le jaz zaprisežen v celem radovljiškem okraju.

Lesce, dné 7. januarja 1902.

Matej Dobida

po dom. Majdnik.

(49)

PARIŠKA RAZSTAVA 1900: „GRAND PRIX“.

Najvišje odlikovanje!

Na 7 prejšnjih razstavah odlikovano s prvimi darili.

Le pristno s

na podplatu.

Šentpeterburške

galošne čevlji za sneg, Storm Slippers

Vsak dan se izdela v tovarni 40.000 parov!

Samojedini kontrahenti: Messtorff, Behn & Co., Dunaj, I.

V Ljubljani se dobivajo pri znanih tvrdkah: J. S. Benedikt, Ernest Jeuniker, A. Kasch, Henrik Kenda, Iv. Kordik, Ant. Leutgeb, Karl Recknagel, Albert Schüller, F. M. Schmitt, Fran Szantner itd. (2608—18)

Predzadnji teden!!!

Glavni dobiček

kron 40.000 vrednosti

vrednosti

priporoča (2659—16)

Srečke za ogrevalne sobe (Wärmestuben-Lose)

Srečka à 1 krono

J.C. MAYER v Ljubljani.

P. n.

Veleccenjenemu občinstvu, prijateljem in znancem uljudno naznanjam, da sem svojo trgovino v Mariboru prodal, in da sem z novim letom pričel popolnoma na novo založeno

trgovino s suknenim, manufakturnim in modnim blagom

v Ljubljani, na Marijinem trgu šte. 1.

(34—2)

Opirajoč se na moje večletne direktne zveze s prvimi tovarnimi v naši stroki, možno mi je pošteno postreči vsakemu z dobrim blagom po najnižji ceni. Blagohotni naklonjenosti, kakor tudi k obilnemu obiskovanju svoje trgovine se udano priporočam s spoštovanjem

Franc Dolenc.